

УДК 37.16
ББК 74.263
В96

Серія «ДНЗ. Вихователю»

В'юнник В. О.

В96 Мій конспект. 4-й рік життя. II півріччя / В. О. В'юнник, С. М. Ожимова, О. Г. Ханіна, Л. В. Чернишова — Х. : Вид. група «Основа», 2014. — 206, [2] с. : табл. — (Серія «ДНЗ. Вихователю»).

ISBN 978-617-00-2087-1.

Посібник містить орієнтовні конспекти занять з дітьми 4-го року життя, що реалізують завдання пізнавального, художньо-естетичного та мовленнєвого розвитку. Конспекти занять складено за блочно-тематичним принципом планування на навчальний рік, розроблено відповідно до вимог та завдань Базового компонента дошкільної освіти, чинних освітніх програм.

Задля зручності використання всі розробки розміщено на відривних аркушах. Поля для записів дадуть змогу творчому вихователю скласти власні конспекти занять, користуючись запропонованим у посібнику матеріалом.

УДК 37.16
ББК 74.263

ISBN 978-617-00-2087-1

© В'юнник В. О., Ханіна О. Г., Ожимова С. М.,
Чернишова Л. В., 2014
© ТОВ «Видавнича група “Основа”», 2014

ЗМІСТ

Шановні колеги!	5
Розклад занять, тематичні блоки	6
ПІЗНАВАЛЬНИЙ РОЗВИТОК (ДИТИНА У ДОВКІЛЛІ)	
Заняття 9. Зимові забави	7
Заняття 10. Предмети гігієни	9
Заняття 11. Транспорт	11
Заняття 12. Побутові прилади.	13
Заняття 13. Моя сім'я	15
Заняття 14. Професії	17
Заняття 15. Українські традиції	19
Заняття 16. Продукти харчування	21
Заняття 17. Усі піклуються про мене	23
Заняття 18. Допоможемо бабусі	25
ПІЗНАВАЛЬНИЙ РОЗВИТОК (ВІКОНЕЧКО У ПРИРОДУ)	
Заняття 9. Зима-чарівниця	27
Заняття 10. Бережемо своє здоров'я взимку	29
Заняття 11. Куточок природи	31
Заняття 12. Весна	33
Заняття 13. Дерева та кущі	35
Заняття 14. Весняні квіти	37
Заняття 15. Свійські тварини	39
Заняття 16. Пташиний двір	41
Заняття 17. Перелітні птахи	43
Заняття 18. Комахи	45
ПІЗНАВАЛЬНИЙ РОЗВИТОК (МАТЕМАТИЧНА СКАРБНИЧКА)	
Заняття 9. Порівняння предметів завтовшки. Орієнтування у просторі	47
Заняття 10. Рівність та нерівність груп предметів. Орієнтування у просторі	49
Заняття 11. Геометричні фігури. Орієнтування у часі	51
Заняття 12. Порівняння різних множин. Орієнтування у просторі	53
Заняття 13. Число і цифра 1. Рівність і нерівність груп предметів	55
Заняття 14. Куля. Величина предметів	57
Заняття 15. Число і цифра 2. Орієнтування у просторі.	59
Заняття 16. Порівняння предметів заввишки. Орієнтування у часі	61
Заняття 17. Число і цифра 3. Кількісна лічба. Геометричні фігури	63
Заняття 18. Куб. Кількісна й порядкова лічба. Орієнтування у просторі	65
МОВЛЕНСВИЙ РОЗВИТОК	
Заняття 17. Зимові розваги	67
Заняття 18. Зимуючі птахи	69
Заняття 19. Гігієна	71
Заняття 20. Продукти харчування	73
Заняття 21. Транспорт	75
Заняття 22. Побутова техніка	77
Заняття 23. Професії	79
Заняття 24. Правила безпеки вдома	81
Заняття 25. Маму ніжно я люблю	83
Заняття 26. Моя сім'я, моя родина	85
Заняття 27. Ми живемо на Україні	87
Заняття 28. Хлопчики та дівчатка	89
Заняття 29. Весна	91
Заняття 30. Дерева. Кущі	93
Заняття 31. Свійські тварини	95
Заняття 32. Свійські птахи	97
Заняття 33. Весняні квіти	99

Заняття 34. Птахи наші друзі	101
Заняття 35. Світ комах	103
Заняття 36. Літо стукає у двері	105
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК (ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА)	
Заняття 9. Слухання вірша І. Блажкевич «Взимку»	107
Заняття 10. Розповідання української народної казки «Колосок»	109
Заняття 11. Слухання вірша К. Перелісної «До нашого автобуса метелик залетів»	111
Заняття 12. Читання оповідання В. Сухомлинського «Чому мама так хвалить?»	113
Заняття 13. Розповідання української народної казки «Ріпка»	115
Заняття 14. Читання казки Н. Забіли «Сорока-білобока»	117
Заняття 15. Читання оповідання І. Деркач «Новенька» та слухання вірша Л. Первомайського «Знайомство»	119
Заняття 16. Читання оповідання В. Сухомлинського «Конвалії в саду» та слухання вірша М. Познанської «Пролісок»	121
Заняття 17. Читання оповідання О. Буцень «Горобчик» та вивчення вірша «Горобчик»	123
Заняття 18. Читання оповідання В. Дуба «Бджілка» та вірша Я. Левича «Хто Юрасика вкусив?»	125
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК (МАЛЮВАННЯ)	
Заняття 17. Сніговик-тато зі сніговиком-малюком	127
Заняття 18. Деревця взимку	129
Заняття 19. Предмети гігієни (за власним задумом)	131
Заняття 20. Корисні вітаміни	133
Заняття 21. Подорожуємо потягом	135
Заняття 22. Вітаміни для звірят	137
Заняття 23. Прикрасьмо сукню для ляльки Оксанки	139
Заняття 24. Півник-свищик	141
Заняття 25. Хустка для мами	143
Заняття 26. Сонечко усміхається	145
Заняття 27. Подарунки для Марічки	147
Заняття 28. Весняний дощик	149
Заняття 29. Візочок для конячки	151
Заняття 30. Шпаківня	153
Заняття 31. На пташиному дворі	155
Заняття 32. Весняне дерево (вербові котики)	157
Заняття 33. Великодня писанка	159
Заняття 34. Квітуче дерево (яблуня)	161
Заняття 35. Ознайомлення з репродукцією картини Т. Яблонської «Яблуні в цвіту»	163
Заняття 36. Весняні квіти (кульбаби)	165
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК (ЛІПЛЕННЯ)	
Заняття 9. Горішки для білочки	167
Заняття 10. Ракета	169
Заняття 11. Тарілка	171
Заняття 12. Частування для іграшок	173
Заняття 13. Намисто для ляльки	175
Заняття 14. Лялька-неваліяка	177
Заняття 15. Іграшки-свистульки Опішні	179
Заняття 16. Качечка з каченятами	181
Заняття 17. Огорожа для тварин	183
Заняття 18. Барвисті метелики	185
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК (АПЛІКАЦІЯ)	
Заняття 9. Весела родина сніговичків на зимовій галявині	187
Заняття 10. Рушничок	189
Заняття 11. Зимовий пейзаж (колективна робота)	191
Заняття 12. Літаки	193
Заняття 13. Перші квіточки для мами	195
Заняття 14. Прикрасимо сукню	197
Заняття 15. Качечка з каченятами (колективна робота)	199
Заняття 16. Віночок з квітів	201
Заняття 17. Квітучий сад	203
Заняття 18. Барвистий метелик	205

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Пропонуємо вам збірник конспектів фронтальних занять з дітьми молодшого віку 4-го року життя.

Дітям подобаються ті види діяльності, що дають їм матеріал для роздумів, можливість виявляти ініціативу і самостійність, потребують розумового напруження, винахідливості та творчості. Найвільніше діти почуваються і розвиваються у грі, де найсприятливіша атмосфера для спілкування.

Конспекти занять конкретизують види роботи з дітьми молодшого дошкільного віку, реалізують завдання повноцінного розвитку дітей загалом і кожної дитини зокрема, спрямовані на зону найближчого розвитку, тобто поступове ускладнення матеріалу та методів виховання. Занять побудовані на використанні досвіду дітей, набутому на попередніх заняттях, та на різноманітних зв'язках між заняттями різного характеру і виду.

У запропонованих конспектах розміщено багато матеріалів зі сприяння розвитку мовлення малюків — мовленнєві ігри, дидактичні ігри, пальчикові ігри, ігри-мандрівки, потішки, вірші.

Орієнтовні конспекти занять розроблені таким чином, щоб надати педагогам широкі можливості для формування особистісної зрілості, базових якостей кожної дитини з її індивідуальними особливостями та досвідом, відповідно до вимог та завдань Базового компонента дошкільної освіти, чинних освітніх програм.

У конспектах занять реалізовано завдання пізнавального, художньо-естетичного та мовленнєвого розвитку. Їх дібрано за блочно-тематичним принципом планування на навчальний рік, де важливу роль відіграє системний цілісний підхід у забезпеченні виконання програмових завдань щодо здійснення якісної дошкільної освіти у групі малюків цієї вікової категорії. Ураховано один із напрямів методичного оновлення занять у дошкільному навчальному закладі, зокрема проведення їх на основі інтеграції навчального матеріалу, об'єднання навколо однієї теми. Цей підхід сприяє інформаційному збагаченню сприймання, мислення і почуттів дітей завдяки ігровим методам навчання та залученню цікавого матеріалу. Послідовність та назва занять, блоків умовна, може змінюватися.

Для закріплення знань дітей з теми пропонуємо використовувати робочий зошит «Мій зошит. 4-й рік життя». Робочий зошит укладено згідно з орієнтовними тематичними блоками для дітей цього віку впродовж навчального року, кожна тема розглядається протягом двох тижнів у різних видах діяльності з дітьми — мовленнєве спілкування, ознайомлення з довкіллям, з природою; логіко-математичний розвиток тощо. Із запропонованих вправ педагоги та батьки мають обирати ті, що відповідають видам діяльності дитини, ураховуючи рівень розвитку дітей.

Найважливішим, на нашу думку, є власна творчість педагогів, що виявляється у гнучкій зміні своєї позиції, обігруванні будь-якої ситуації та відхиленні від запланованого. Головним має бути емоційний стан дитини, зокрема її внутрішнє емоційне благополуччя у групі однолітків і дорослих, які нею опікуються.

Сподіваємося, що запропоновані конспекти занять стануть у пригоді молодим вихователям на перших кроках педагогічної практики, а педагогів-майстрів спонукатимуть до творчих пошуків (можлива зміна запропонованих матеріалів і використання інших додаткових матеріалів з теми з урахуванням рівня розвитку дітей групи).

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ

ПОНЕДІЛОК

ВІВТОРОК

СЕРЕДА

ЧЕТВЕР

П'ЯТНИЦЯ

ТЕМАТИЧНІ БЛОКИ

планування навчального процесу у групі дітей
молодшого віку (4-го року життя) на навчальний рік

№ з/п	Місяць	Тема
1	Вересень	Як в садочку нашому добре жити Нам, малятам, цікаво все знати
2	Жовтень	Осінь щедра до нас завітала Існують на землі — великі та малі
3	Листопад	Є дім у кожного із нас Пізня осінь вже настала
4	Грудень	Зимонька-зима вже настала Казкова зима
5	Січень	Зима-чарівниця Про здоров'я потрібно знати, про здоров'я необхідно дбати
6	Лютий	Світ техніки Професії
7	Березень	Моя сім'я, моя родина Моя Батьківщина — Україна
8	Квітень	Весна іде — красу несе На сільському подвір'ї
9	Травень	Весняний калейдоскоп Світ крилатих

II півріччя	Група	Дата
-------------	-------	------

ПІЗНАВАЛЬНИЙ РОЗВИТОК (ДИТИНА У ДОВКІЛЛІ)

ЗАНЯТТЯ 9

Тема. Зимові забави

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей з особливостями зимової пори року; формувати знання дітей про зимові розваги та предмети для ігор та забав; закріплювати уявлення про ознаки зими, властивості снігу, льоду; розвивати вміння розповідати про зимові забави (катання на санках, на лижах, ліплення снігової баби); учити відгадувати вірші-загадки; викликати веселий настрій; виховувати потребу в здоровому способі життя, регулярних заняттях спортом, бажання розважатися і не боятися холоду.

Попередня робота: бесіди з дітьми про дозвілля з батьками у зимовий час; розглядання ілюстрацій у книгах про зимові ігри та розваги дорослих і дітей; проведення дослідів зі снігом — ліпиться, розсипається, скрипить; читання художніх творів про зиму, зокрема оповідань, віршів, загадок.

Матеріал: набір сюжетних картин «Зимові забави».

Наступна робота: закріплення знань дітей з теми в робочому зошиті.

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. Організаційний момент

Вихователь пропонує дітям утворити коло, читає вірш.

Залишайте звичні справи
Та ідіть на заняття — і зимове, і цікаве,
Що розкаже вам чимало.
В різні боки поверніться,
Одне одному всміхніться.

II. Мотивація

— У які ігри можна грати взимку?

Вихователь пропонує дітям відгадати загадки.

- О зимовій порі
Ми кращі друзі дівчорі.
Вивозять діти нас на гору,
А ми веземо їх з гори. (*Санки*)
- З нетерпінням зиму ждуть,
Лід малюють — іскри йдуть!
Гострі та стрімкі вони,
Мають назву... (*ковзани*).
- Покатають нас вони,
Але це не ковзани!
Білі, чорні, чині, рижі
Дошечки ці звуться... (*лижі*).

— Чому зиму вважають веселою, адже на вулиці мороз? Хоч і холодно взимку на вулиці, можна придумати багато різних ігор, забав та розваг. Що вам відомо про зимові розваги та забави?

III. Основна частина

— Що можна робити, коли йде сніг? (*Розглядати сніжинки, ловити сніжинки.*) Які сніжинки? На що вони схожі? Що ще можна робити взимку? (*Можна лопаткою розгрібати сніг, чистити доріжки.*) Чим ми робили доріжки? (*Лопатами*) Це такі самі лопатки, якими ми грали у піску? (*Ні, ці*

.....
..... лопати великі, плоскі внизу, щоб легше було відгрібати сніг.) Яким буває сніг, коли щойно випаде? (Пухнастим, легким) Коли на вулиці дуже холодно, то сніг рипить під ногами. Він не ліпиться. Коли на вулиці не дуже сильний мороз, сніг стає мокрим. Що можна робити, коли сніг мокрий? (Грати в сніжки, будувати будиночки, парканчики, ліпити снігову бабу.)

» Фізкультхвилинка «Снігова баба»

.....
..... Тра-та-та, тра-та-та!
..... Рада снігу дітворі!
..... Тра-та-та, тра-та-та!
..... Ліпим ми сніговика!
..... (Діти ліплять «сніжки» — то одна рука зверху, то друга.).
..... Ком на ком поставимо,
..... (З'єднують руки перед собою, потім піднімають їх угору.)
..... Очі підведемо,
..... (З'єднують великі, вказівні пальці та приставляють їх до очей.)
..... Ніс-морквіну вставимо,
..... (Підносять до носа кулачки)
..... Відеречко поставимо.
..... (Кладуть долоні на голову.)
..... Ось і баба снігова,
..... І висока, і товста!
..... (Ставлять руки на пояс і хитають головою.)

.....
..... — Які ігри можна придумати зі снігом? (Робити пироги, пасочки зі снігу, пофарбувати сніг і прикрасити замети.) Усе це можна робити, коли на вулиці мороз? (Ні, коли теплішає, у відлигу.) На вулиці довго не можна стояти, адже замерзнеш. Що можна робити, коли холодно і потрібно зігрітися? (Побігати по доріжках, покатати одне одного на санчатах, походити на лижах.) По снігу можна кататися на лижах. Якими бувають лижі? Дерев'яними, пластмасовими. Ще є дві палки. Навіщо вони? Хто намагався їздити на лижах? Це важко? Так, цього необхідно вчитися. На чому ще можна кататися? (На санчатах) Якими бувають санчата? Вони різняться і за кольором, і за розміром. У санчат унизу є полоззя. Вони повинні бути гладенькими, щоб краще їхати. На санчатах можна просто катати одне одного, а можна сісти на них та їхати з гори. На чому ще можна кататися? На ковзанах. По чому катаються на ковзанах? Який лід? Він твердий та міцний. А по снігу можна кататися на ковзанах? Сніг який? Він пухнастий і буде провалюватися під ковзанами. Хто з батьками катався на ковзанах? Вам сподобалося? Для того щоб добре кататися на ковзанах, необхідно вчитися стояти на ковзанах та багато тренуватися. Ковзани, лижі, санчата призначені не тільки для розваг. Люди використовують їх у зимових видах спорту. Хто займається спортом — той сильний, загартований.

» Розглядання картини «Узимку на прогулянці»

.....
..... — Розповімо за картиною про розваги дітей узимку. (Діти катаються з гірки на санчатах. Старший хлопчик везе на санчатах малюка. Дівчинка катається на ковзанах по льоду. Кілька дітей ліплять снігову бабу).

..... — Як ви гадаєте, яким був сніг того дня, коли гуляли діти?

..... — Він був мокрим? Чому ви так вважаєте? (Ліпили снігову бабу.)

..... — А мороз був сильним? (Ні, інакше сніг не ліпився би.)

..... — Якими є обличчя у дітей? (Веселими, радісними, усміхненими.)

..... — Діти замерзли? (Ні, у всіх щоки червоні. Діти багато рухаються.)

..... — Яким є настрій у дітей? (Гарним, веселим, радісним.)

IV. Підсумок

.....
..... — Молодці, діти, я бачу, що ви любите зиму і зимові розваги. Збираймося на прогулянку!

II півріччя	Група	Дата
-------------	-------	------

ЗАНЯТТЯ 10

Тема. Предмети гігієни

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей з предметами гігієни та їх призначенням; звернути увагу на те, що навколо багато речей, серед яких є предмети особистої гігієни для підтримання чистоти й охайності, збереження здоров'я; уточнити знання про призначення цих предметів та вміння використовувати їх; активізувати мовлення дітей; формувати уявлення про здоровий спосіб життя; виховувати бережливе ставлення до свого здоров'я, бажання піклуватися про свій зовнішній вигляд.

Попередня робота: спостереження в умивальній кімнаті; розглядання мила з метою отримання знань про його властивості та якості; читання художніх творів, загадок про предмети гігієни.

Матеріал: предмети особистої гігієни (мило, зубна щітка, зубна паста, рушник, гребінець); картинки із зображеннями предметів особистої гігієни.

Наступна робота: закріплення знань дітей з теми в робочому зошиті.

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. Організаційний момент

» Психогімнастика «У магазині дзеркал»

Вихователь. У магазині стояло багато великих дзеркал. Туди ввійшов чоловік, на плечі у нього сиділа мавпочка. Вона побачила себе в дзеркалах і подумала, що це інші мавпочки, почала кривлятися. Мавпочки відповіли їй тим самим. Вона погрожувала їм кулаком, із дзеркала у відповідь погрожували. Що не робила б мавпочка, усі її рухи повторювали.

II. Мотивація

— Діти, до нас на гостину завітав хлопчик Петрик, який розповів, що зранку хотів одягнутися, але від нього втік одяг. Хотів узяти книжку — вона від нього втекла. Хотів поїсти — від нього втік пиріжок. Хлопчик не знає, чому це? Просить допомогти йому.

— З'ясуємо, чому тут справа?

III. Основна частина

— Діти, погляньмо на Петрика. Чи все у нього в порядку? Так, хлопчик Петрик дуже брудний. Хіба можна бути таким нечупарою? Петрикові потрібно вимитися. Що йому допоможе? Пропоную вам вирушити в подорож до незвичайної країни Мийдодіра.

— Спочатку ми підемо по доріжці, примовляючи:

Великі ноги мляво край дороги —
Топ, топ, топ, топ!
Маленькі ніжки швидко край доріжки —
Топ, топ, топ, топ!

— Діти, хто тут живе?

Мию, мию без жалю.
Мию там, де брудно.
Цю роботу я люблю,
Та від неї худну. (Мило)

— Так — це мило. Навіщо нам потрібно мило? Ми намилюємо руки, відмиваємо бруд. Яке мило? (*Мило запашне, біле, мильне.*) Коли воно мокре, то слизьке.

— Діти, ви вмієте намилювати ручки? Навчимо Петрика. Мило каже, що допомогатиме Петрикові бути завжди чистим. Візьмемо його із собою.

— А тут ще хтось живе! Що це?

Витирають залюбки
Ноги, руки малюки.
Витирають щічки
Павлик та Марічка. (*Рушник*)

— Так — це рушник. Діти, який рушник? (*М'який, пухнастий, зроблений з тканини, махровий.*) Навіщо нам потрібно рушник? (*Витирати руки, тіло.*) Ви вмієте витирати руки? Навчимо хлопчика Петрика витирати ручки. Візьмемо рушничок із собою.

— Діти, хто тут живе?

- Чищу зубки кожен день
Дуже добре й швидко,
Мені в цьому допоможе
Моя зубна... (*щітка*).
- Будуть зубки здоровенькі —

Я почищу їх гарненько.
Візьму в руки зубну щітку,
Густу і пухнасту.
Що крім цього треба, дітки?
Ще і зубну... (*пасту*).

— Так, діти зубна щітка і паста. Навіщо вони нам потрібні? (*Чистити зуби.*) А навіщо потрібно чистити зуби? Так, діти, тільки той, хто дружить з пастою і щіткою, має завжди міцні й здорові зуби. Розгляньмо зубну щітку. Що у неї є? Є ручка і щіточка. Яка вона? М'яка чи жорстка? Як ви чистити зубки? Покажіть! Зверху-вниз, справа вліво. Погляньмо на тюбик з пастою. Яка паста? Якого вона кольору? А чим вона пахне? Це дитяча зубна паста. А можна її ковтати? Ні, не можна.

— Візьмемо ці речі із собою. Вони нам допоможуть навчити хлопчика Петрика стежити за зубками.

— А хто тут живе? (*Мочалка*) Яка вона? (*М'яка*) Навіщо? Її намилюють милом, а потім миють нею тіло. У вас удома є мочалка? У вигляді чого може бути мочалка? Покажіть, як ми намилюємо ручки, ніжки, животик. Вона нам також знадобиться, візьмемо її із собою.

— Ходімо далі. А хто тут великий живе? Так це сам начальник — Мийдодір. Це великий умивальник. Навіщо умивальники? Якщо відкрити кран, то з нього бігтиме вода. А можна без води вмитися? Так, без води не можна помитися. Тому ми прийшли до умивальника. А тепер нам знадобляться всі наші речі — мило, мочалка, рушник, зубна паста, щітка. Ми допоможемо йому помитися, а ще йому слід причесатися. Що нам допоможе у цьому?

Він по зачісках мастак,
Вас причеше гарно так.
Розчесав моє волосся,
Так давно вже повелося,
Що охайний молодець
Той, що має... (*гребінець*).

— Так, це гребінець. У кожної людини має бути свій гребінець. У вас є окремі гребінці? Зубна щітка, рушник та мочалка також повинні бути окремими у всіх. Ці речі допомогли хлопчикові Петрику стати чистим і охайним. Тепер від нього ніхто не тікатиме. Ми можемо повертатися додому.

IV. Підсумок

— Діти, хлопчик Петрик вам дуже вдячний за цікаву подорож до країни Мийдодіра і за те, що допомогли йому стати чистим.